

SLOVENSKI SOKOL.

Štev. 1.

V Ljubljani, 25. januarja 1906.

Leto III.

Sokolski koledar.

Dobro se je začelo novo leto slovenskemu Sokolstvu. Koristen dar mu je prineslo: prvi slovenski sokolski koledar.*) Prirčno smo se ga razveselili; lep je po svoji vnanjosti in z vsebino smemo biti zadovoljni.

S sokolskim koledarjem je dobila slovenska sokolska uredba nov pripomoček pri vršitvi svojih nalog. Saj sokolski koledar nima samo namena navadnega koledarja. V Sokolstvu naj leto za letom obnavlja vezi in utrja vzajemnost. Podajati mu je pregled vsakoletnega sokolskega dela in razvoja, predočevati mu je vsakokratno stanje in obseg sokolske organizacije, prinašati sokolske statistične preglede. Priobčuje naj pregledna navodila kakor za sokolsko upravno delo tako za telovadbo, zanesljiv informator ima biti o osebju opraviljev posameznih delov sokolske organizacije. Razmotrivajoč sokolske naloge, razpravljajoč o važnih sokolskih vprašanjih, more pripomoči tudi k temu, da se v članstvu poglobi umevanje sokolske misli, poveča zanimanje za sokolske zadeve. Potreben sokolskemu opravitelju, odborniku, vaditelju, bo pomemben tudi za ostalo članstvo. Vsled običajne koledarske vsebine, ki ima praktično vrednost za vsakogar, pa ni izključeno, da si pridobi naroč-

nikov tudi izven Sokolstva in tako pospeši spoznavanje in razširjanje sokolske ideje v širših krogih.

Čehi so že davno spoznali veliko važnost sokolskega koledarja. Letos je izšel že 23. letnik „Sbornika Sokolskega“. Začel je izhajati l. 1884. Spočetka sta ga izdajala A. V. Prágr in Václav Zárecký, pozneje Prágr sam. Nekakšni predhodniki „Sbornika“ so bili „statistično-historični pregledi“, ki jih je izdal l. 1866., 1867. in 1868. dr. Miroslav Tyrš. „Sbornik Sokolský“ se od leta do leta izpopolnjuje, nestrpnost ga vsako leto pričakujejo češki Sokoli, postal jim je neogibno potreben.

Iskreno želimo, da bi se enako, kakor se je „Sbornik Sokolský“ med Čehi, priljubil „Slovenski sokolski koledar“ Slovincem.

Prvi letnik zasluži toplo pohvalo. Obilo zanimivega gradiva prinaša in poučnega. Kot uvodnik objavlja prevod najvažnejšega dela znamenitega članka dr. Miroslava Tyrša „Naša naloga, smer in cilj“, ki bi ga vsak Sokol moral brati in premišljati vedno in vedno iznova.

Pod noslovom „Dva skupna nastopa slovenskih Sokolov v letu 1905“ poroča o sokolskem zletu na Jesenicah in o nastopu slovenskega

*) Slovenski sokolski koledar za leto 1906. Izdal Miroslav Ambrožič, načelnik „Gorenjskega Sokola“ v Kranju. I. letnik. Str. 76, cena 1 K.

Sokolstva ob slavnosti odkritja Prešernovega spomenika.

„Povelja za redovne vaje v členu in četi“ bodo, upamo, dobro došel pripomoček sokolskim načelnikom in vaditeljem.

Članek „Nekaj o telovadbi“ razmotriva pomen telovadbe glede na različno starost ter glede na moški in ženski spol in daje uvaževanja vredna kratka navodila, kaj in kako je telovaditi.

Spis „Dobri Sokol“ uči, kakšen bodi pravi Sokol. Naj bi ga Sokoli pazljivo prebrali in se po lepih njegovih naukih tudi ravnali.

Dalje prinaša koledar načrt o vaditeljskih tečajih. Ne moremo se sicer strinjati v vsem z bratom pisateljem, vendar podaja dokaj dobrih nasvetov, vrednih svoj čas uvaževanja. Žal, da za sedaj še ne moremo misliti na prireditev slovenskega vaditeljskega tečaja radi nedostatka učiteljev in morda tudi učencev. Še manj pa je po našem mnenju moči misliti na vaditeljske tečaje tako široke podlage, kakršno bi rad brat pisatelj. Zelo veseli in prav zadovoljni bomo morali biti, če se nam v doglednem času posreči prirediti tečaje, — ne morda v obsegu sedanjih čeških, ampak v manj popolnem, morebiti v takem, v kakršnem so bili na Češkem pred desetimi in več leti. Pri roki nam je razdelitev učnih ur na enomesečnem vaditeljskem tečaju Češke sokolske zveze l. 1890. in na tečaju Zveze československega Sokolstva l. 1897. Morda ne bo odveč, če jo priobčimo.*) L. 1890. je bila razdelitev naslednja:

Zjutraj: od 7. do 8. ure: predavanja o zgodovini telovadbe; od 8. do 9. ure: pred-

vanja o anatomiji človeškega telesa; od 9. do 10. ure: praktična razlaga orodnih vaj z metodičnimi navodili; o skupinah.

Zvečer: v ponedeljek, sredo in petek od 6. do 7. ure: vadbeni sestav — proste vaje — redovne vaje in vaje na orodju; od 7. do 9. ure: praktična vadba prostih in redovnih vaj, mečevanje, igre; — v torek, četrtek in soboto: od 6. do 7. ure: razlaga vadbene sestave, praktična vadba na konju, bradlji in drogu v treh vrstah; od 7. do 8. ure: telovadba v vrstah praškega Sokola; od 8. do 9. ure: metanje in igre.

V prostem času je bilo udeležnikom izvršiti domače naloge: sestavljanje prostih vaj, rajalnih vaj in „vadbenih večerov“ za orodje.

Tečaju leta 1897. je bil načrt ta-le:

Zjutraj: od 6. do 7. ure: razlaga redovnih vaj in praktična njih vadba; od 7. do 8. ure: razlaga boksa in vaj z batonom; od 8. do 10. ure: razlaga prostih vaj, vaj s palicami, ročki, kiji in razlaga skokov i. t. d.

Popoldne: od 2. do 4. ure: mečevanje (fleuret); od 4. do 5. ure: razlaga vaj na drogu, kozi, krogih in razlaga metanja.

Zvečer od 6. do 7. ure: na lihe dni igre „na Letne“, metanje diska, sulice i. t. d.; od 7. do 9. ure: na sode dni telovadba na orodju v vrstah skupaj z vrstami praškega Sokola.

Razen tega se je tri ure predavalo o pomoči pri nezgodah in tri ure o zgodovini telovadbe in o organizaciji sokolski.

Na vaditeljskem tečaju Češke sokolske zveze v februarju l. 1905. je bilo število učnih ur izdatno večje in temu primerno tudi obseg učne tvarine. Kakor poroča „Sokol“, je število učnih ur znašalo 12 do 13 na dan! Udeležniki so imeli posla od 6. zjutraj do 8. zvečer in dalje z dvehurnim odmorom popoldne.

Brat pisatelj pravi, da ni popolnoma zadovoljen s češkimi, „temi le preveč telovadnimi tečaji, katerim bi morali pridati še precej za pravega Sokola prepotrebne tvarine“. Želeli bi, da bi tega stavka ne bilo v spisu. Pri nas še v mnogih društvih

*) Po „Sokolu“ iz l. 1890. in 1897.

telovadba nima utrjenega stališča, ni še povsod prepričanja, da je telovadba nerazdružno spojena s pojmom Sokolstva. Zategadelj se bojimo, da se bo ta malo jasni stavek tuintam umeval — takorekoč z veseljem umeval tako, da je sokolskih društev naloga ne „samo“ telovadba, temveč da mora biti njih namen „tudi“ ali celo „še bolj“ duševna izobrazba, da je treba torej tudi v vaditeljskih tečajih predavati še o drugem kakor o sami telovadbi in o tem, kar je v zvezi z njo.

Bodi nam dovoljeno, ob tej priliki izpregovoriti o razmerju telovadbe k duševni izobrazbi v Sokolstvu.

„Vsestranski harmonični razvoj telesa je težnja, ki ne gleda na gmotni dobiček ali na vnanje uspehe, težnja čisto idealna, in vsaka idealna težnja nas plemeniti in povznaša in nas dela sposobne, da se tudi v **drugih** smereh povznašamo nad vsakdanjost in dosežamo idealne cilje,“ pravi Tyrš. Telovadba, — samo po sebi umevno: v pravem sokolskem duhu izvajana, po sokolskih načelih uravnana, skratka sokolska telovadba*) more torej v telovadcu vzbuditi težnjo, da se izpopolni tudi v drugih ozirih, torej tudi v izobrazbi duha. Za izobrazbo duha bo razen tega ohranjala zdrav temelj (mens sana in corpore sano,*) vzbujala in krepila pa tudi energijo, ki je je treba za vsako uspešno prizadevanje. Izobrazbo duha samo pa bi po Tyršu Sokolstvo moralo prepustiti drugim činiteljem. „Ne sme se tako izlahka in napol zaničljivo govoriti o goli tej vadbi telesa in naglašati, da sokolska misel ne obstoji v njej, da je pravi

namen naših društev krepitev duha,“ kliče Tyrš češkim Sokolom; „krepimo le telo, s tem posredno krepimo tudi izdatnost volje, za krepitev duha so tu zopet druge institucije.“ Čehi so sicer v zadnjem času uvedli v Sokolstvo izobraževalno delo, a že se oglašajo glasovi proti zapostavljanju telovadbe. Tako pravi K. Vaniček, eden prvih in najuglednejših sedanjih sokolskih pisateljev: „Najprej članstvo v telovadnici redno združevati k telovadbi, pa potem manj izobraževalno vplivati, to je pri nas pravilno postopanje . . . tako postopanje tudi edino sprijazni naše stališče z odklanjajočim Tyrševim.“ Vaniček vidi sicer napredek v uvedbi izobraževalnega dela v Sokolstvu, a odločno se postavlja proti trditvi, da je to glavna, telovadba pa stranska naloga.***) Take trditve so tem lažje, mogoče pri nas, kjer sta važnost in korist telovadbe veliko manj umevani kakor pri Čehih. Ne torej nobene izpodbude zanje v sokolskem tisku! Gotovo je vsakemu sokolskemu društvu naloga, navajati k samouštvu ali izpodbujati, da se članstvo okorišča dobrih izvensokolskih izobraževalnih uredb. Dobro in koristno je gotovo tudi, če more društvo samo članom dajati priliko za izobrazbo. Ali kolikor je tudi potrebno duševno izobraževanje našemu narodu, kolikor je tudi želeti, da bi bilo zanj dosti in dobrih institucij, Sokolstvu ima biti le postranski poklic, ki ga more, pa ne mora vršiti, naloga, ki pa jo mora popolnoma prepuščati drugim činiteljem, če bi jo samo moglo izvrševati le na škodo glavnemu poklicu,

*) Glej „Slovenski Sokol,“ 1904, št. 1.: „Sokolska telovadba“ str. 6. in št. 8.: „Po slavnosti. I.“ str. 98. in 99.

***) Glej „Slovenski Sokol,“ 1905, št. 5. in 6.: „Iz sokolskih časopisov. Světloú stopou,“ str. 42. in 49

telovadbi, le tako, da bi telovadbi zmanjšalo ali odtegnilo sredstva.

Vaditeljski tečaji celo pa morajo biti pridržani čisto glavni nalogi, docela telovadbi; v enem mesecu, ki je k večjemu na razpolago za tečaj, bo še zanjo trda. Telovadbi bo posvečati ves razpoložljivi čas. Potemtakem vaditeljski tečaji po našem mnenju sploh ne

morejo biti „preveč“ telovadni, ker morajo biti popolnoma telovadni, seveda sokolsko telovadni. Da so češki taki, ne dvomimo, da bi bili slovenski taki, iskreno želimo. Telovadba je naše vzgojevalno sredstvo. Vaditelj mora temeljito poznati njo in način, na katerega mu je ž njo in pri njej vzgajati prave Sokole. (Konec prih.)

Prvi hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu 1906.

Vaje na orodju

za tekmo na zletu.

Višji oddelek.

Drog.

A. Kolečne vaje.

(Konec.)

1. Iz kolebanja z nadprijemom: vzklopni naupor — premik v veso spredaj — velevzmik (!)* — podmet.

2. Iz kolebanja z nadprijemom: v zakolebu naupor — premik v veso spredaj — vzklopni naupor — toč v opori spredaj naprej — za- nožka na desno.

3. Iz kolebanja z nadprijemom: v predkolebu cel obrat na levo (d.) v dvoprijem (z desno [l.] nadprijem) — jezdni naupor z desno (l.) zno- traj — cel obrat na levo (d.) — spad v vzno- sno veso spredaj (s prevlekom leve noge naprej) — vzklopni naupor — premik v veso spredaj — pri predkolebu prevlek v vznosno veso zadaj — naupor s pritegom zadaj v vzporo zadaj — seskok naprej.

4. Iz kolebanja z dvoprijemom (desna [l.] podprijem, leva [d.] nadprijem: v predkolebu cel obrat na levo (d.) v veso z nadprijemom — vzklopni naupor — toč v opori spredaj nazaj — — podmetno naupor v zakolebu — premik v veso spredaj — vzklopni naupor — premik spredaj do stoje na tleh (!)**)

5. Z naskokom, nadprijem: premik v veso spredaj — vzklopni naupor — premah odbočno na desno (l.) v vzporo zadaj — toč v opori zadaj nazaj — spad, prevlek v vznosno veso spredaj — vzklopni naupor podmetno koleb, seskok v predkolebu.

B. Tezne vaje.

1. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprije- mom: vzvlek spredaj — povos v prednos — iztegnjena vesa spredaj — vznosna vesa — prevlek v vznosno veso zadaj — vzvlek zadaj — preprijem z desno (l.) v podprijem — cel obrat na desno v oporo spredaj z nadprijemom — podmet.

2. Tezni naupor soročno (!)***) — sevlek, naznačiti razovko v vesi spredaj — prednos — vznosna vesa spredaj — prevlek v vznosno veso zadaj s skrčenima nogama — s sunkom v raz- ovko v vesi zadaj — iztegnjena vesa zadaj — s spuščanjem desne (l.) dvojni obrat na levo (d.) v veso spredaj z nadprijemom — vzvlek — podmet.

3. Polagoma do vznosne vese spredaj — pre- vlek obenožno do vznosne vese zadaj — vzvlek zadaj — preprijem v podprijem — povos (naprej) v veso zadaj — s spuščanjem desne (l.) roke dvojni obrat na levo (d.) v iztegnjeno veso spredaj z dvoprijemom — vzvlek spredaj (prečno) s celim obratom na levo (d.) [okoli roke, držeče drog z nadprijemom] v vzporo zadaj s pod- prijemom — seskok naprej.

1) Vaje označene s klicajem v oklepaju (!), se znamkujejo z eno točko več, ako se izve- dejo na način, naveden v opombah, označenih z zvezdicami (glej „Tekmovalni red“: znamkovanje).

*) Velevzmik brez dotika droga; cela sestava torej brez dotika droga.

**) Cela sestava z napetima rokama in brez dotika droga.

***) Tezni naupor soročno brez preprijema.

4. Polagoma do vznosne vese spredaj — obesa za desno podkoleno zunaj — tezni naupor razročno v obesi za podkoleno v jezdno oporo z desno zunaj — premah odnožno z desno nazaj v vzporo spredaj — sevlek do razovke v iztegnjeni vesi spredaj z eno nogo skrčeno — prednos (sonožno) — skrčena vesa v prednosu — polagoma v iztegnjeno veso spredaj — seskok.

5. Iz iztegnjene vese spredaj z dvoprijemom, desna (l.) podprijem: polagoma v vznosno veso spredaj — prevlek obenožno v strmoglavo veso zadaj — praporni naupor zadaj (ob levi [d.] roki; desna [l.] v podprijemu) do skrčene prečne opore na desni (l.) roki — pol obrata na desno (l.) v skrčeno bočno oporo spredaj z nadprijemom — vzpora — polagoma toč v opori spredaj naprej — sevlek v razovko (naznačeno) v vesi spredaj — prednos — seskok.

Bradlja.

A. Kolečne vaje.

1. Znotraj bradlje: iz kolebanja v opori na zgornjih lehteh vzklopna vzpora — stoja na rokah v vzpori — odsun v oporo na zgornjih lehteh — preval razročno nazaj v oporo na zgornjih lehteh — vzklopna vzpora — prednožka na desno s poldrugim obratom na levo v stojo na tleh (s hrbtom k bradlji).

2. Znotraj bradlje: iz kolebanja v opori na zgornjih lehteh v zakolebu vzpora — v predkolebu cel obrat soročno na levo v vzporo prečno — spad nazaj v vznosno oporo na zgornjih lehteh — vzklopna vzpora — stoja na rokah v vzpori — odsun v oporo na zgornjih lehteh — preval nazaj v vzporo — z medkolebom zanožka na desno s celim obratom na levo v stojo na tleh (z desnim bokom k bradlji).

3. Znotraj bradlje: iz kolebanja v opori na zgornjih lehteh v zakolebu preval naprej razročno v oporo na zgornjih lehteh — v zakolebu vzpora — spad nazaj v vznosno oporo na zgornjih lehteh — preval nazaj razročno v oporo na zgornjih lehteh — vzklopna vzpora, spojeno premah prednožno z levo na desno lestvino — premah zanožno z desno s polobratom na levo v ležno bočno vzporo za rokama — kolo odnožno z desno nad obema lestvinama s poldrugim obratom na levo do stoji na tleh (levi bok k bradlji).

4. Ob začetku bradlje, v oddaljenosti malega koraka: z naskokom kar najdalje v bradljo v oporo na zg. lehteh — preval nazaj razročno v oporo na zg. lehteh — vzpora v predkolebu — preval naprej v oporo na zg. lehteh — vzpora v zakolebu — medkoleb — stoja na rokah v vzpori — vzpora — s premahom prednožnim sonožnim nad desno lestvino, cel obrat na levo v used raznožni pred rokama — vzmah prednožni — medkoleb — odbočka na desno s polobratom na levo (levi bok k lestvini).

5. Na začetku bradlje: z naskokom v vzporo (predkoleb) — (v zakolebu) preval naprej v vznosno oporo na zg. lehteh — vzklopna vzpora — preval naprej v vznosno oporo na zg. lehteh — vzklopna vzpora — stoja na rokah v vzpori — stoja na ramenih — preval naprej v oporo na zg. lehteh — vzpora v zakolebu, spojeno kolo raznožno (!*) naprej v prednos (naznačiti) — used raznožni pred rokama — s premahom prednožnim z desno, pol obrata v desno v bočno ležno oporo za rokama (na levem stegnu) — spremahom odnožnim z desno nazaj odbočka (!**) čez obe lestvini na levo v stojo na tleh (hrbet k bradlji).

B. Tezne vaje.

1. Znotraj bradlje: Z naskokom v vzporo — z zakolebom stoja na rokah v vzpori — stoja na ramenih — preval naprej v oporo na zg. lehteh — vzpora v zakolebu — (spojeno) kolo zanožno z desno (l.) na desno (l.) lestvino v prednos sonožno — kolo prednožno z levo (d.) nad desno lestvino v razovko v prečni opori s podporo ob desnem (l.) komolcu — prehod v bočno razovko — seskok nazaj.

2. Znotraj bradlje iz opore na zgornjih lehteh: polagoma v vznosno oporo na zg. lehteh — polagoma preval nazaj v stojo na ramenih — razovka s podporo ob desnem (l.) komolcu — raznožni used pred rokama — preprijem naprej na konec bradlje — z vzmahom zanožnim v stojo na rokah v vzpori — zanožka na premet na desno (l.).

3. Na začetku bradlje: Premah raznožni naprej v prednos — polagoma stoja na rokah v vzpori — polagoma (z naznačeno razovko) do prednosa — raznožka nazaj v stojo na tleh.

4. Na začetku bradlje: vzklopni naupor v prednos — medkoleb — v zakolebu sklek (skrčena opora) — poskok naprej do prednosa

*) „Kolo raznožno naprej“ brez dotika s stegni ob lestvine.

***) Odbočka brez odriava s stegnom desne noge.

v vzpori — cel obrat (v prednosu) na desno (l.) raznoročno — medkoleb — spad v vznosno oporo na zg. lehteh — vzklopna vzpora spojeno s prednožko na levo (d.) v stojo na tleh.

5. Na koncu bradlje: naskok v vzporo — polagoma prednos — medkoleb — spad v vznosno oporo na zg. lehteh — vzklopna vzpora — stoja na rokali v vzpori — polagoma nazaj v vzporo — prednos — (z medkolebom) raznožka naprej.

Konj na šir z ročajema.

Vsako vajo je izvesti na obe strani.

1. Iz vzpore na rečajih spredaj: vzmah odnožno z desno — kolo prednožno z desno — kolo odbočno na levo — kolo prednožno z desno v počep na tleh — s premahom odbočno na levo spojeno prednožka na desno navzpred čez hrbet v stojo na tleh (levi bok ob konju).

2. Z naskokom: Premah odbočno na desno v vzporo zadaj — kolo odbočno z desno nogo do vzpore zadaj — premah odbočno na levo nazaj v vzporo spredaj — premah odnožno z desno not — z odnožnim premahom z levo kolo odnožno z levo navzpred nad hrbtom s poldrugim obratom na desno do stoje na tleh (desni bok ob konju).

3. Prijem z desno z obrujenim nadprijemom na spredni ročaj, z levo na vrat (iz bočne stoje pred sedlom z naskokom): kolo odnožno z desno s celim obratom na levo v vzporo zadaj — premah odnožno z levo nazaj, premah odnožno z desno nazaj v vzporo spredaj — kolo prednožno z desno — premah odnožno z levo not — s premahom odnožnim z desno (spojeno) prednožka v levo navzpred čez hrbet v stojo na tleh.

4. Iz vzpore spredaj na ročajih: vzmah odnožno z desno — kolo odbočno na levo — premah odnožno z levo not — strig odbočno na desno — premah odnožno z levo naprej v vzporo zadaj — premah odbočno na desno nazaj v vzporo spredaj — kolo odnožno z levo navzpred nad vratom s poldrugim obratom na desno v stojo na tleh (desni bok ob konju).

5. Iz vzpore spredaj na ročajih: kolo prednožno z desno — premah odnožno z levo, premah odnožno z desno v vzporo zadaj — premah odnožno z levo nazaj — strig odbočno na desno — premah odnožno z levo nazaj v vzporo spredaj — kolo prednožno z levo — zanožka na desno v stojo na tleh (levi bok ob konju).

Vestnik slovenskega sokolstva.

Odborove seje Slovenske sokolske zveze dne 8. decembra se je udeležilo razen predsedstva lepo število članov-odbornikov. Bila so zastopana sokolska društva iz Celja, Brežic, Gorice, Ilirske Bistrice, Idrije, Jesenic, Kranja, Ljubljane, Ljutomera, Mozirja, Postojne, Šiške, Zagorja ter Žensko telovadno društvo iz Ljubljane. Seja je trajala nepretrgoma od 9. ure dopoldne do 2. ure popoldne. Odbor je z nekaterimi izpremembami sprejel od predsedstva predlagani „domači red“, „izletni red“, ter določila glede javnih nastopov sploh. Od predsedstva predlagana „vzorna pravila“ kakor tudi poročilo o društvenem kroju, o znakih, o telovadski obleki, o praporih pa je sklenil odbor predložiti vsem društvom v presojo in v pregled, ter se je končno sklepanje o teh točkah odgodilo do prihodnje odborove seje. Poročilo o sokolskem zletu v Zagreb l. 1906. je priporočalo društvom, naj že sedaj ukrenejo vse potrebno, da bode udeležba čim številnejša, naj skrbe za posebne zletne zaklade, kar je ljubljanski „Sokol“ že tako uredil s tem, da je za-

ložil bloke z nakaznicami po 20 v, ki jih prilično razprodaja svojim članom pa tudi drugim. Člani, ki se nameravajo udeležiti zleta, zbirajo na tak način takorekoč zase lasten zletni fond, drugi pa množijo društveni zaklad. — Debate, ki so se jih udeleževali skoro vsi odborovi člani, so bile jako živahne in poučne. Dokazale so predvsem eno, kako potrebna je bila že Zveza. Zveza je pristopila kakor član Zvezi slovanskega Sokolstva ter naznanila svojo ustanovitev ter sestavo odbora „Češki obci sokolski“, „Moravsko-šlezki obci sokolski“, „Sokolski župi nižjeavstrijski“, Zvezama poljskih Sokolov v Avstriji in na Pruskem ter Zvezi hrvatskih sokolskih društev. Tudi s srbskimi Sokoli na Hrvaškem in v Slavoniji, ki so si prav v zadnjem času ustanovili Župofruškogorsko, je stopila Zveza v dotiko. V Zvezi so sedaj vsa slovenska sokolska društva — razen „Dolenjskega Sokola“ — ter Žensko telovadno društvo v Ljubljani, torej dvajset društev. Pripravlja se ustanovitev novih Sokolov v Litiji, Domžalah, Mariboru, Ptujju in v Žalcu.

„Domžalski Sokol“ je imel dne 26. decembra 1905 svoj ustanovni občni zbor. Podrobno poročilo priobčimo prihodnjč.

Šesti redni občni zbor „Ženskega telovadnega društva v Ljubljani“ se je vršil dne 11. t. m. ob mnogobrojni udeležbi članic. Starostka ga. Franja dr. Tavčarjeva je pozdravila občni zbor in se zahvalila navzočnim odbornicam kakor tudi iz odbora odstopivši g. Berti dr. Trillerjevi za njih delovanje. Spominjala se je tudi prerano umrle članice g. Fani Orožnove. Iz poročil tajnice, načelnice in blagajničarke je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu 12 sej in 1 izredni občni zbor. Društvo se je udeležilo korporativno slavnosti odkritja Prešernovega spomenika. V l. 1905. je bilo 92 telovadskih ur, v katerih je telovadilo poprečno 30 telovadk, najmanj 9, največ 62. V borjenju se je vadilo 10 telovadk. Društvo je imelo preteklo leto dohodkov K 893.62, stroškov 721 K, torej prebitka K 172.62. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starostka: ga. Franja dr. Tavčarjeva, tajnica: gdč. Mila Vdovičeva, blagajničarka: ga. Marija Skaletova, načelnica: gdč. Josipina Kajzeljeva, odbornice: gospe Milica Hribarjeva, Ana Hudovernikova, Minka Jebačinova, Ana Juvančičeva, Cecilija Kavčnikova, Marija dr. Kokaljeva, Marica Peruškova in Minka dr. Pirčeva.

„Gorenjskega Sokola“ XI. redni občni zbor se je vršil dne 5. januarja 1906. Starosta brat Ciril Pirc je otvoril ob 9. uri občni zbor in se zahvalil članom za mnogobrojni obisk. Omenil je, da konča društvo s 3. majem t. l. prvo desetletje in poudaril, da je v teh letih mogočno napredovalo, dasi je bilo spočetka šibko ter so mu nekateri prorokovali zgodnjo smrt. Prišle pa so v društvo krepke mlade moči, prijele za delo, in od tedaj društvo kaj vrlo napreduje. Če bode korakalo tako dalje, približa se kmalu svojemu visokemu sokolskemu cilju. Nato se je spominjal umrlih bratov: Adolfa

Apéta, Ferka Sajovica in Ferdinanda Sajovica, na kar so navzočni v znak sožalja vstali. Posebno se je spominjal Ferka Sajovica, ki je bil pravi ustanovitelj društva ter njega prvi načelnik. Od društvenih prireditev je omenil posebno društvene maskarade, izletov na Jesenice in v Škofjo Loko ter udeležbe pri odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani. Tudi telovadci so napravili več pešizletov. Nadalje se je zahvalil čitalniškemu pevskemu zboru, ki je radovoljno sodeloval pri vseh društvenih prireditvah. Nato je dal besedo bratu tajniku Janku Sajovicu.

Ta je poročal, da je bil na občnem zboru, katerega se je udeležilo 58 članov, izvoljen naslednji odbor: starosta brat Ciril Pirc, podstarosta brat Vinko Majdič, v odbor pa na predlog vaditeljskega zbora načelnik brat Miroslav Ambrožič, tajnik brat Janko Sajovic, blagajnik brat Ivan Jagodic ter bratje Fran Ažman, Rudolf Roos, Gašper Eržen in Konrad Geiger. Izredni občni zbor se je vršil dne 23. sept., da je volil odposlance na občni zbor „Zveze slovenskih sokolskih društev.“ Na izpraznjeno odborniško mesto se je izvolil tedaj brat dr. Josip Kušar. Odborovih sej je bilo v letu 15. Društvo šteje sedaj 3 častne, 119 rednih in 11 vnanjih članov ter 31 članic ženskega oddelka. Umrlo je med letom troje že navedenih članov. Dne 4. marca se je vršila društvena maskarada pod naslovom „Martinov semenj“. Prošnja za dijaško telovadbo je bila dvakrat odbita. Korporativnih izletov je bilo troje ter 5 pešizletov. Po deputaciji je bilo društvo zastopano dvakrat, in sicer v Kamniku in v Zagrebu. Odbor je odposlal v zvezni odbor brata Janka Sajovica, kot njegovega namestnika pa brata Miroslava Ambrožiča. V imenu knjižničarja je poročal brat tajnik. Knjižnica šteje 608 knjig, izposodilo se jih je 879, torej na mesec 72. — Blagajnik brat Ivan Jagodic je poročal o podrobnem računu, iz katerega posnemamo, da je imelo društvo 1884.10 K dohodkov in 1829.45 K stroškov, torej preostanka v gotovini 54.65 K. (Konec prih.)

Raznoterosti.

Odlični naš pesnik Anton Aškerc, častni član ljubljanskega Sokola, je dne 9. januarja praznoval svojo petdesetletnico. Enakost, bratstvo in svoboda, resnica in pravica so načela, ki

jih je vedno zastopal Aškerc in prekrasno izrazil v znamenitih svojih delih. Sokolska načela so to in ljub pesnik je zategadelj Aškerc slovenskim Sokolom, ki jim je spesnil tudi krasne

sokolske pesmi. Iskrenemu prijatelju Sokolstva priskrčno čestitamo. Na mnoga leta, na zdar!

Vsesokolski zlet v Pragi 1. 1907. Za ta zlet, ki se bo vršil v dneh 28. junija do 2. julija 1907, je predlagan naslednji spored: 28. junija, v petek dopoldne: tekmovalje odbranih tekmovalcev. Pozdrav gostov. Popoldne na telovadišču o 5. uri koncert. Pozdravni večer. Seja sodnikov. V nár. divadlu slavnostna predstava. — 29. jun., v soboto zjutraj: I. tekmovalje vrst, II. skušnje: a) ženskih odsekov, b) članstva. Popoldne: javna telovadba: a) gostov (pol ure), b) članstva (skupne vaje, 20 min.), c) ženskih odsekov (skupne vaje, 20 min.), d) vaje vzornih vrst (event. tekmovalnih vrst, 20 min.). Zvečer od 8. do 11. ure javen nastop na podiju, kjer bodo društva izvajala posebne vaje. — 30. jun. v nedeljo: zjutraj prosto. Uvrstitev izprevoda od 9. do 11. ure. Ob 11. uri pojde izprevod z Vinogradov pred mestno hišo in dalje na telovadišče, tam razhod na zbirališču. Skupni obed. Popoldne: javna telovadba: a) skupne vaje članstva, b) skupne vaje ženskih odsekov, c) tekmovalna telovadba žup, d) metanje. Proglasitev uspehov tekmovalne telovadbe odbranih tekmovalcev in vrst. Zvečer od 8. do 11. ure: javni nastop na podiju. — 1. julija, v ponedeljek: zjutraj prosta tekma — tekma v posebnih vajah, tekma v plavanju. Popoldne ob 4. uri javna telovadba jezdecev. — Proglasitev zmagovalcev v prosti tekmi, v posebni tekmi ter v tekmi žup. Prijateljski večer v slovo. — 2. julija: izlet. Zvečer na Žofině zaključna zabava.

Vsesokolski zlet v Zagrebu. V zadnji seji odbora Zveze hrvatskih sokolskih društev se je sklenilo, da se ima zlet vršiti dne 8. in 9. septembra 1906. Telovadišče se pripravi za 1500 telovadcev in 10.000 gledalcev. Spored zletu bi bil naslednji: Prvi dan, dne 7. septembra: sprejem gostov in otvoritev razstave za telesno vzgojo, komers na vrtu Sokola in Kola. Drugi dan, dne 8. septembra: ob 6. uri zjutraj tekmovalna telovadba, ob 8. uri skupna skušnja, potem ogled mesta; ob 11. uri pozdrav gostov v umetniškem paviljonu, ob 1. uri obed v več gostilnah, od 3. do 6. ure popoldne prva javna telovadba, po njej ljudska veselica na vrtu Sokola in ples v dvorani Sokola; zvečer slavnostna predstava v gledališču na čast gostom. Tretji dan, dne 9. septembra: ob 6. uri zjutraj uadaljevanje tekmovalne telovadbe, ob 8. uri skupna skušnja, potem ogled mesta, ob 1. uri

popoldne banket za zastopnike Sokolstva in goste, od 3. do 6. ure druga javna telovadba, potem ljudska veselica na vrtih Sokola in Kola ter ples. Četrty dan, dne 10. septembra, se prirede izleti v Samobor, na Plitvička jezera in v Dalmacijo. Javna telovadba bi bila torej dvakrat z nekoliko izpremenjenim sporedom. Posamezne točke bi bile: proste vaje vseh prisotnih Sokolov, vaje hrvatskih sokolskih društev na orodju in s kiji, skupine (Slovenci), vaje s kopjem (Poljaki), vaje s kratkimi palicami (Čehi), moreška (Spletski Sokol), vaje z zastavicami, igre in vaje na orodju vsega hrvatskega sokolskega naraščaja. Končno veljavni spored se določi sporazumno z drugim Sokolstvom in se čimprej priobči. Za Sokole se bodo izdale posebne permanentne vstopnice za vse slavje, ki bodo stale po 2 K.

Od mestnega magistrata v Ljubljani smo prejeli naslednji dopis: „Že predlanskim je bil razposlal podpisani ljubljanski magistrat na uredništva vseh slovenskih časnikov vljudno prošnjo, da bi sporazumno s svojimi administracijami pošiljala po en eksemplar svojih novin za vseslovensko knjižnico na ljubljanskem magistratu Temu pozivu se je odzvala večina slovenskih časopisov, vendar pa ne vsi. Podpisani mestni magistrat ponavlja torej svojo prošnjo ter si dovoljuje opozoriti slavno uredništvo na svojo tedanjo okrožnico, v kateri je bil razložil pomen te vseslovenske časniške biblioteke v Ljubljani. Drugi Slovani poznajo Ljubljano kot duševno in kulturno središče vsega slovenskega naroda, zato prihajajo semkaj vsako leto razni slovanski učenjaki in žurnalisti, ki bi se radi informirali o slovenski žurnalistiki in našem javnem življenju sploh. Često se potrebujejo tudi za bibliografijo razni slovenski časniki, da jih literati pregledajo in poročajo o njih, kajti jasno je, da niti drugi slovanski učenjaki niti domači literati ne morejo obhoditi vseh tistih krajev, koder izhajajo posamezni slovenski časopisi. Takšna vseslovenska evidenčna knjižnica je torej splošnega narodnega in literarno-znanstvenega pomena, zato je podpisani mestni magistrat pričakuje, da njegovi želji ustrežejo vsa tista uredništva, oziroma upravništva, katera dosedaj še niso pošiljala svojih izdaj za našo vseslovensko knjižnico. Obenem se prosi, da blagovoli cenjeno uredništvo ponatisniti ta dopis ali vsaj podati njega vsebino v svojem časopisu, Župan: Ivan Hribar.“